

N.T.B. 4. mars 1943:

Amerikanske fly kastet i går bomber over en nederlandsk kystby. Bombene rammet skoler og 70 skolebarn ble drept.

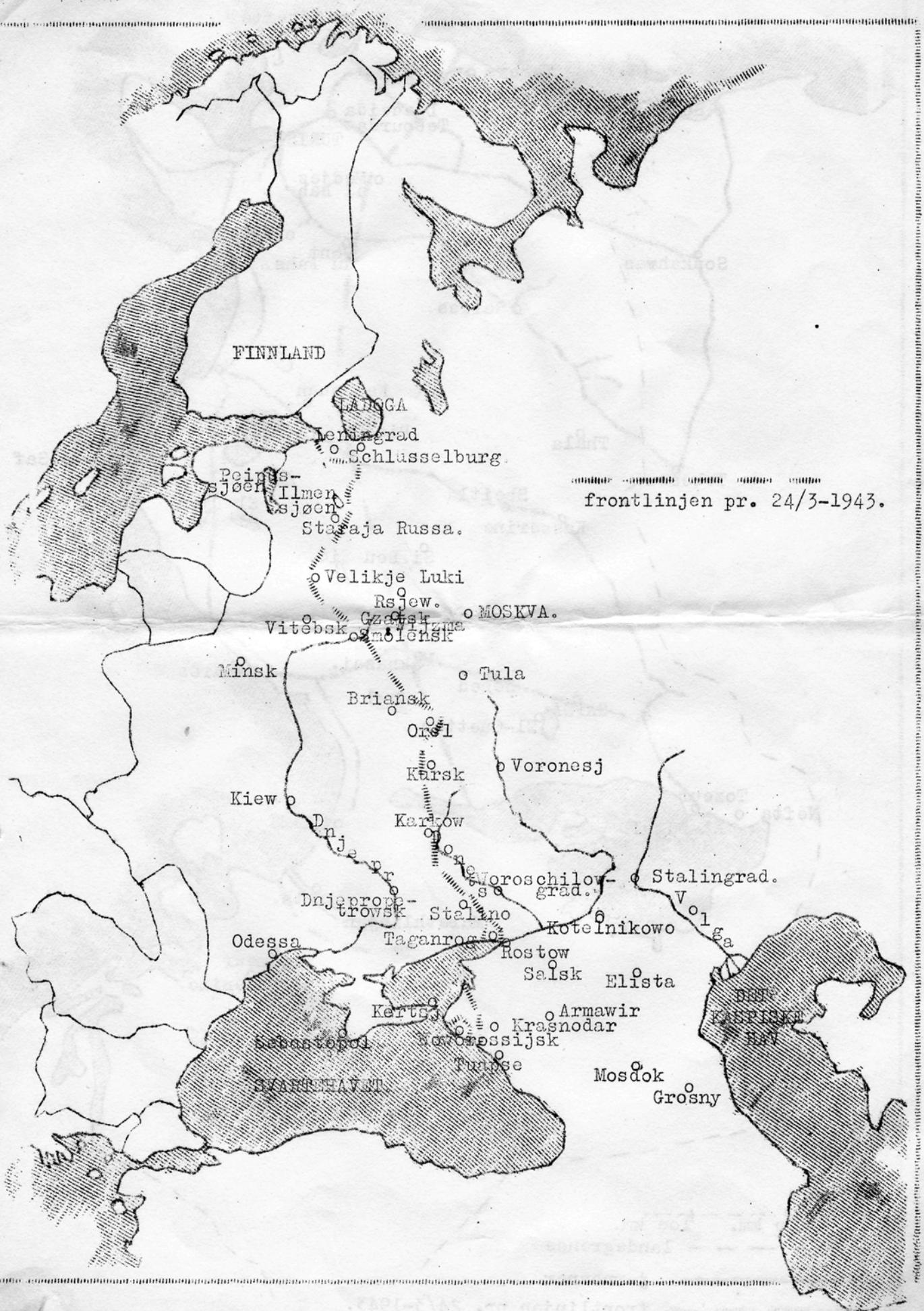
Vår tegner:

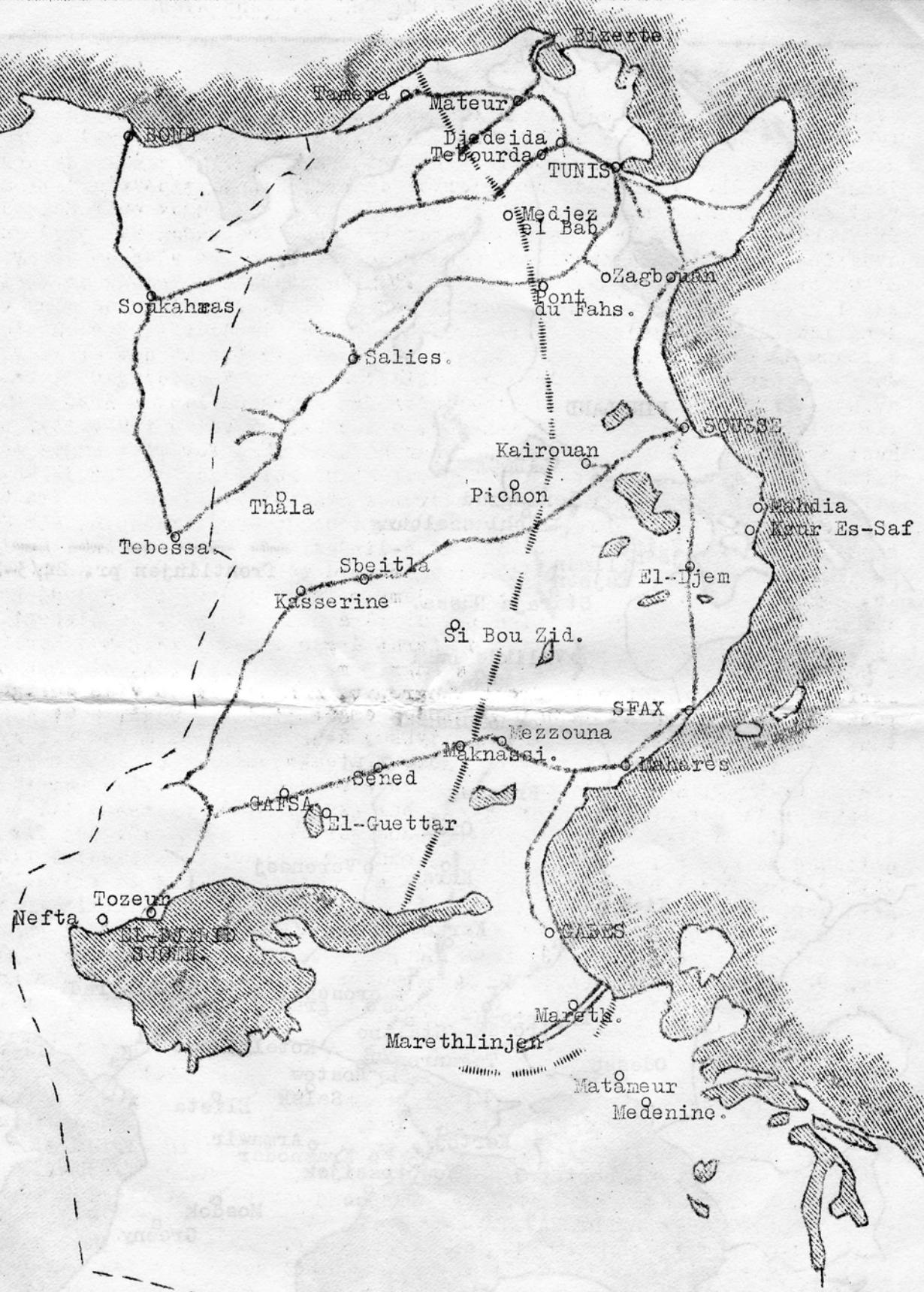
Tyskernes bruk, eller misbruk, av skoler er neppe mindre i Holland enn i Norge.

ET ORD TIL ALLE.

Gilt er det å dikte mens ting skal skje,
Gjevere er det å være med.
Gilt er det å tale varmt for vår sak.
Gildere er det å ta et tak.
Et er det å bære en uniform,
Men noe annet å gå til storm.
Ett er å rope: Hugg ned! Slå ihjel!
Lettere kanskje enn selv å ta del.
Rett er det å hylle vår sjømann med ord,
Retttere er det å stå ombord.
Stort er det å gi oss et mål, et motiv,
Men enda større å gi sitt liv!

vvv vVv vvv

50 km. 100 km.

landegrense

jernbaner

frontlinjen pr. 24/3-1943.

KRIGSOVERSIKT PR. 24. MARS 1943.

TUNISIA: 20. mars begynte den lenge ventede storoffensiv i Tunisia. 16. mars foretok den 8. britiske armé et skinnangrep mot Marethlinjen, og så snart de tyske flystyrker var blitt lokket sydover, støtte de amerikanske styrker østover fra jernbaneknutepunktet Metlaoui, som var erobret 11. mars, og 18. mars lykkes det dem å erobre Gafsa. 20. mars gjenopptok den 8. armé angrepet mot Marethlinjen, og samtidig støtte de amerikanske styrker videre østover langs jernbanen. 21. mars hadde de allerede erobret Sened, midtveis mellom Tunisias vestgrense og kysten, og dagen etter hadde de herredømmet over Maknassi, 120 km. fra Mahares, den by hvor jernbanen når kysten. Fra Gafsa har også en amerikansk avdeling støtt fram sydøstover, men er foreløpig blitt stoppet allerede vest for El Guettar. Det er sannsynlig at de franske styrker i Tozeur samtidig har satt seg i bevegelse østover langs nordkysten av El Djerid-sjøen og dens østlige forlengelse El Fedjedjsjøen. Terrenget her består imidlertid for en stor del av saltsumper og er tungt framkommelig, så alt taler for at det er amerikanerne i Maknassi som kommer til å løse de alliertes første hovedoppgave i Tunisia: Å avskjære aksestyrkene ved Mareth-linjen fra styrkene lenger nord. Maknassi ligger halvveis mellom Gafsa og Mahares, eller 2/3 av veien fra vestgrensen til kysten, men den videre framrykning kan sikkert ikke foregå i samme tempo som hittil. Amerikanerne har allerede møtt sterkt motstand, og før de kommer fram til Graiba, hvor banen over Gafsa forener seg med kystjernbanen fra Gabes, vil tyskerne koncentrere veldige styrker for å holde kystjernbanen, som er den eneste rettvei for troppene i Mareth-linjen. Vi har ennå ikke hørt noe fra de amerikanske tropper i Sbeitla lenger nord på den østgående jernbane fra Soussse, og den 1. britiske armé i nord kjemper fremdeles vest for Sedjenane. Det ser ut til at den allierte plan går ut på å koncentrere alle disponibele krefter, ikke minst flystyrkene, i syd, for først å gjøre seg ferdig med Mareth-linjens besetning. Hva angår den 8. armés angrep mot Marethlinjen, kan man neppe vente særlig raske resultater av frontalangrepet, men det er en viss mulighet for en rask avgjørelse ved at en del av armén omgår linjen i vest, hvor den slutter inne i Ksur-fjellene, eller at det lykkes å bryte igjennom ute ved kysten ved hjelp av landgangsoperasjoner og andre flåteaksjoner. Hovedsaken er imidlertid ikke å bryte gjennom Mareth-linjen, men å avskjære den. Blir Mareth-linjen gjennombrutt før retteten er truet, har aksetroppene sjangsen til å trekke seg tilbake til en kortere forsvarslinje som går fra kysten litt syd for Gabes til saltimpene syd for El Fedjedjsjøen, men når jernbanen Gabes-Sfax står i umiddelbar fare for å bli avskåret, er det mest sannsynlig at de frivillig rømmer nordover, mens de ennå har en sjangse. Foreløpig har imidlertid Rommel ingen tanker på å flykte. I stedet har han natten før 24. mars satt i gang et voldsomt motangrep, og foreløpig drovet den 8. armé tilbake til dens utgangsstillinger. Brittene er imidlertid så overlegne både med hensyn til mannskapsstyrker, materiell og fly, at man vanskelig kan tenke seg at dette er mer enn et forbigående tilbakeslag.

De allierte har ventet til regntiden er forbi, og de har fullført omhyggelige forberedelser før de satte hovedangrepet i gang. Det er også sannsynlig at de vil gå forsiktig fram for å unngå nye tilbakeslag som det i februar. Siden midten av februar har tyskerne omrent fordoblet sine troppestyrker i Tunisia, som nå teller minst 250.000 mann, hvortil antagelig kommer over 100.000 italiener, så de alliertes tallmessige overmakt er neppe vesentlige mere enn 2 til 1, hvortil kommer at tyskerne har de gunstigste strategiske posisjoner og de beste forbindelseslinjer. Det er mulig at det vil gå noenlunne glatt å rydde landet syd og øst for Maknassi for aksetropper, men dette utgjør bare 7. parten av den aksebesatte del av Tunisia. Etterpå vil det bli betydelig letter å erobre den gjenværende del ved å følge kysten og den østgående jernbane, enn ved som før å forsøke å trenge fram gjennom de trange fjelldaler fra sydvest. Men lykkes det tyskerne å trekke seg tilbake i noenlunne god orden, kan det hende at slattkampen om landet mellom Tunis og Bizerta, som er godt befestet, vil kreve atskillig tid, og først når den er avsluttet vil de allierte få frigjort skirkononasje til nye aksjoner. Forskjellige ting tyder på at den neste aksjon på vestmaktenes program er en landgang på Kreta og Dodekaneserne av de allierte tropper i Syria og Irak. Dette skulle da være et første skritt til å komme over

til Balkan, undsette de serbiske, helenske og albanske gueriljatroppene og utløse opprørsbevegelsen i alle de Balkan-land som tyskerne undertrykker, deriblant ikke minst i Bulgaria og Romania.

Det viktigste for oss er imidlertid ikke hvor vestmaktene forsøker å opprette "den annen front", men hvor snart de gjør det og i hvilken utstrekning den binder tyske stridskrefter som var bestemt for østfronten. Churchill sa i sin tale 21. mars at han regnet med at tyskerne ville være slått i 1944 eller muligens først i 1945. Får tyskerne i år leilighet til å nyttiggjøre seg Donets distrikts kull og malm og Ukrainas korn, da kan det være at denne pessimistiske spådom går i oppfyllelse, men får russerne en rimelig avlastning, er det ingen tvil om at så snart vårbøyta er over vil de sette i gang en ny offensiv mot Ukraina, en offensiv som sannsynligvis vil rydde landet innen høsten, og i hvert fall gjør det umulig for tyskerne å utnytte det. I så fall er det lite sannsynlig at tyskerne vil holde ut en vinterkrig til.

RUSSLAND: Vårbøyta har nå satt en stopper for russernes offensiv over hele fronten syd for Smolensk, og i steden har tyskerne på flere steder tatt initiativet. Den tyske gjenerobring av Karkow 14. mars styrker tyskernes stilling betydelig, men det er ikke lykkes dem i vesentlig grad å utnytte seieren. De har ganske visst drævet russerne tilbake til Donets, og på de fleste steder over den, men ikke et eneste sted er det lykkes dem å få varig fotfeste på østsiden av Donets, eller å drive russerne vekk fra Tsjugusjew og Slavjansk, deres viktigste brohoder på vestsiden av Donets. Tyskernes iver for å sikre seg hele vestbredden av øvre Donets kan forklares ut fra ønsket om å sikre seg de best mulige stillinger for forsvarer av Ukraine, men deres energiske forsøk på å gå over elven før isen smelter, tyder på at de også vil holde muligheten åpen for en ny sommeroffensiv østover. Tyskernes framgang i Donets-området skyldes 25 friske og vel utrustede divisjoner, dels reserver fra sommerkrigen, men dels også tropper som er hentet fra Frankrike, fordi krigsledelsen stoler på at en alliert landgang i vest foreløpig ikke kommer på tale.

Kursk er fortsatt i russernes hender, men de russiske angrep mot Orel har foreløpig måttet oppgis, etter at tyskerne har satt inn store forsterkninger. Tyskerne har i siste halvdel av mars satt inn store angrep mot den russiske frontlinje nord for Briansk, men uten resultat. Lenger nord ligger initiativet udelt i russernes hender. De nærmer seg langsomt Smolensk fra øst og nordøst, og står nå ca. 50 km. fra byen. Ved Staraja Russa har de også langsom framgang under voldsomme kamper. Selv om framgangen i nord foreløpig ikke går fort, er tyskerne allerede gått i gang med forberedelser for det tilfelle at de skulle bli tvunget til å oppgi hele nordfronten. Svære befestningsarbeider er i gang langs Dvina mellom Vitebsk like vest for Smolensk og Riga ved Østersjøen.

I januar ble det her i bladet gitt uttrykk for at russerne neppe kunne greie mer enn å nå tilbake til de gamle stillinger fra før tyskernes sommeroffensiv, når de hele vinteren skulle bære alle kampens byrder i Europa. I store trekk er det også de gamle stillingene de står i nå. Men det er 3 vesentlige forbedringer. Ladogakysten er vunnet tilbake, og Leningrad er dermed ikke lengre avskåret. Ved Velikie Luki går fronten langt vestenfor den i fjor, og tyskernes truende innbukting av fronten ved Rshew er nesten fullstendig rettet ut. Tyskerne har i vinter fått ennå mindre av den hvile som Hitler lover dem, enn forrige vinter, og de vet at i sommer er det lite sannsynlig at den røde hær blir deres eneste motstander i Europa.

vvv vVv vvv

Som sist hadde vi tenkt også i dette hefte å komme med noen muntre bemerkninger om de siste hendelser, men vi må dessverre meddele at hitler i sin tale søndag ga uttrykk for langt større humoristisk sans enn vi er i stand til. Det var lenge siden han forlystet oss med noen bemerkninger om situasjonen. Dessto hyggeligere var det at han nå igjen ga en liten forestilling til beste, selv om den var kortere enn vanlig.

hitler minner oss ikke så lite om agenten som etter å være blitt kastet nedover trappene for 5. gang kom krabbende opp igjen og kunngjorde at nå kunne spøken være over og tiden inne til å tale om forretninger. Vi minnes noen ord fra denne selebre herre i oktober 1941, hvor han høytidelig kunngjorde at den russiske hær var difinitivt slått og at det bare gjensto opprensningsaksjoner. Vi synes også vi husker en tale fra den samme mann våren 1942, hvor han fortalte oss at han hadde sovet dårlig mange netter vinteren forut i spekulasjoner over hvordan den knuste hær kunne lage så mange vanskeligheter. Og nå på søndag fikk vi endelig en ny forklaring på faren fra denne overvunne fienden som for annen gang hadde stått opp fra de døde og skaffet ham lange våkenetter. Han nevnte riktignok ikke at søvnen hadde vært skrall, men det må vi nesten ha lov til å gå ut fra.

Den nazistiske propaganda er allikevel med alle sine ord noe av den enkleste form for humor som vi kan tenke oss. I morgenavisene får alle beskjed om hva de skal skrive om talen, og i kveldsavisene får vi gjengitt hva de andre avisene sa om samme sak, hvilket skulle bevises.

hitler har nå tatt permisjon - sikkertlig en vel fortjent pust i bakken. Soldatene like-så. De skal nå alle sammen hjem og forvandle seg til en kjempe nasjon. Når de har fått en titt på sine hjemsteder, de tyske byer, kan det hende de gjør som den berømte klokken i Varteig. Han sekste som bekjent å få være der han var.

Vi vil ikke gi oss til å spå om alle de kommende hendelser, men på grunnlag av erfaringene fra de siste år, vil vi antyde at i mars neste år - hvis krigen ennå varer - så vil vi sikkert igjen få en ny tale om hvor strevsom den forgangne vinter var, men at fronten nå er forkortet og nye forholdsregler innledet som skal sikre de kommende måneders framgang (eller muligens tilbakegang).

Tyskerne har sin særgegne terminologi. Framgang heter: MOTSTANDEREN KNUST. Tilbakegang derimot: FRONTFORKORTNING. RUSSERE er asiatiske roboter eller horder. JAPANERE, BULGARE etc. er derimot TAPRE FORBUNDSFELLER. Flyangrep mot fiendtlige byer er ledd i den totale krig. Flyangrep mot tyske byer er feige terrorangrep, o.s.v. Det kunne gis eksempler i det uendelige.

Vi fikk også et interessant tall i talen, nemlig 542.000 falne tyskere. Ved Stalingrad ble som kjent tilintetgjort ca. 330.000 aksetropper. Herav må vel ca. 250.000 ha vært tyskere. Da disse etter tyske oppskrifter sloss til siste mann, må en etter tysk regning gå ut fra at disse er tatt med som falne. I hele den svriige krig under snart 4 års kamp, skulle det følgelig ha fallt snau 300.000 tyskere. Det skulle vel ikke ha fallt ut et lite null i oppgaven? Vi anbefaler en liten kontroll på regnemaskin.

Som et lite særkommuniké tillater vi oss å henlede oppmerksomheten på at en tysk hjelpekipper under krigen har gått gjennom Nordostpassasjen. Skjellen har vi sett en så åpen innrømmelse av hvor den tyske marine drar hen i krig. For på den turen har det neppe vært sjangse til å møte en eneste båt. Kipperen dro ut i august 1940, altså et år før Russland kom med. Hadde en på forhånd visst at Tyskland ville komme i krig med Russland senere, er det tenkelig at også den turen ville blitt sløyfet. Det kunne jo ha dukket opp en russisk fiskebåt et eller annet sted. Og russerne er som kjent noen fåe folk.

B O M B I N G .

Uvissheten og frykten som ligger bak den tyske pro aganda kommer stadig sterkere fram i dagen. Den forferdelse som kommer til uttrykk over "terror-bombingen", tyder på at moralen svekkes i alvorlig grad. For å stive seg opp må "Schrumpf-germaneren" Goebbels gå over til å få moralske anfektelser overfor engelskmennenes råhet og mangel på kultur. Nå lyder det en smule pussig at det akkurat er tyskerne som beklager seg over at engelskmennene mangler bombekultur. Tyskerne har jo rost seg av å være foregangsfolk på området "by og sivilbefolknings bombing". De engelske flygere kunne jo bare gå en tur i Croyden eller Londons gater for å lære hvordan det skal se ut i en by etter kultivert og høyt dannet bombing. Men det var visst ikke meningen at det skulle læres. For all tysk propaganda gikk ut på at engelske flygere utelukkende traff skoler, sykehus, kirker, barnehjem og vandrende nonner i byens utkant. - Javel, men nå skal det jo en viss treffsikkerhet til å ramme akkurat byens sykehus, dens kirke eller barnehave på utfult, og det hendte ikke bare en eller to ganger at det var nettopp disse mål som ble truffet. Nei, hver gang R.A.F. hadde vært over Tyskland ble nøyaktig disse mål rammet.

Det skulle vel ikke til sist snike seg inn en liten anelse i de tyske sinn, at hvis - ja hvis altså de engelske flygere en dag av vannvare skulle finne på å sikte etter en fabrikk, en jernbanestasjon, Wilhelmstrasse eller Kruppanleggene..... eller at Londons og Croydens ruinhoper som det tyske folk tiljublet skulle virke som en liten spore til gjengjeldelse..... da ville Luftwaffes heltegjerninger skulle komme over dem selv og deres barn. Det kan jo tenkes at det kunne snike seg inn en tanke på egen hånd, en tanke om genial treffsikkerhet på ikke krigsviktige mål.

Skulle det tyske folk nå begynne å se hulheten og løgnen i propagandaen, begynne å skjære gjennom vrøvlet og kuvendingene, da ville vi snart få se den oppgittethet og gryende redsel som allerede har begynt å gjøre seg gjeldende, slå ut i full blomst. Og da - da kan vi øyne slutten. Når tyskerne sammenligner fjarårets propagandasetninger med dette års, vil de jo se vrøvlet. Men antakelig er det dødsstraff for å lese gamle aviser og fengselstraff for å huske løftene fra i går.

Det viser seg allerede nå gledelige tegn på at det tyske folks seiersbevissthet og ubrytelige samhold, som Goebbels har tutet og trommet inn i det kjellerkolde borgerskap i München, Köln, Essen, Duisburg, Berlin, Lübeck og Bremen, for å nevne noen, begynner å rakne. I Berlins omegn betales det opp til kr. 1.000,- pr måned for et umøblert takkammer, bare for å komme ut av byen. Resultatene av de 6.-8.000 døde som bombingen av Berlin kostet, begynner å gjøre sin virkning. Den tyske presse påsto at det var omkring 40 fly som angrep rikshovedstaden, og at 28 av dem ble skutt ned. Disse angivelige 40 fly raserte totalt et område så stort som 1/5 av Oslo, og drepte altså 6.-8.000 mennesker. Det tyske folk spør nå seg selv hvorledes et angrep av 400 eller kanskje 1.000 fly ville virke? -

Det tør hende at de sildige nattetimer gir plass for slike tanker i det forvåkne tyske folk. Grushauene i Berlin er bare sperret av med piggråd, da man mangler både mannskaper og transportmidler til å rydde opp. De såredes klager i natten tør kanskje gi de tyske kvinner forståelse av det glødende fanatiske hat all verden nå nærer til nazi-regimet. Uforsonlig og uten grid!

Tyskland vil få mer bombing. Natt etter natt vil maskinene drønne inn over landet og gi frykten og den sanseløse usikkerheten ny næring, inntil selv Goebbels forstår hva det tyske folk allerede vet, - at det står ikke ubrytelig sammen.

KORSET OG HAKEKORSET.

Den kjente svenske forfatter og kulturpersonlighet Alf Ahlberg har utgitt en brosjyre, "korset og hakekorset", hvor han behandler nazismens forhold til kristendommen. I denne tid, da tyskerne tuter ørene ut på oss om den russiske guddøshet og oppstiller seg selv som kristendommens forsvarere, er det grunn til å betrakte nazismens eget forhold til den kristne religion noe nærmere.

Både fasismen og nazismen har i tidens løp endret standpunkter når det gjelder forholdet til kirke og religion. Fasismen begynte som kirke- og religionsfiendtlig: "Jeg ønsker å se et hendensk folk", uttalte Mussolini i 1919. "Det kristne kors er en skamplatt på Italia", var en av fasismens slagord den første tid. Da Mussolini overtok makten skjønte han imidlertid at hans stilling i Italia var uholdbar, hvis han åpent bekjempet den katolske kirke, og i 1929 ble Lateranoverenskomsten inngått mellom fasismen og pavestaten. Etter alliansen med Hitler ble imidlertid Mussolinis forhold til paven igjen problematisk, og under Hitlers besøk i Rom i 1938 forlot paven demonstrativt Rom og stengte Vatikanets samlinger.

Den tyske nazisme begynte med å framstille seg som kirkens og kristendommens forsvarere mot kommunismen. Likesom våre hjemlige nazister hadde den "positiv kristendom" på sitt program. Mange av Tysklands prester, bl.a. den kjente pastor Niemöller, som senere brøt med bevegelsen og som har tilbragt år i tyske konsentrasjonsleire, gikk på limpinnen, og støttet bevegelsen. De katolske kretser så klarere og i 1931 uttalte de bayerske biskoper: "Hva nasjonal sosialismen kaller kristendom er ikke Kristi lære".

Etter sin maktovertakelse lyktes det imidlertid Hitler å bløffe de religiøse kretser ved å innynne seg hos pavestolen og gi protestantene inntrykk av at han ville støtte dem i deres arbeid. Hitler begynte å nevne "den almektige" i sine taler for å støtte sin autoritet. Partiets "verdensanskuelsesminister" Alfred Rosenberg, forkynne imidlertid at "myten om det kristne korset er død", og uttalte at "det børstå klart for enhver oppriktig tysker at med den kjærlighetens lære, som vil omfatte alle mennesker, er et følelig slag rettet mot det nordiske menneskets sjel". - Etter hver har nazismen også på det religiøse område ikke kunnet unngå å vise sitt rette ansikt. Ahlberg understreker for de svenske prester: "det er like umulig å være kristen og nasjonal sosialist på en gang, som samtidig å være kristen og muhammedaner". Fordi nazismen stiller seg i religionens sted og gjør krav på alle menneskers krefter, på dets trø og til litt, fordi Hitler oppstiller seg selv som Gud, er nazismen uforenlig med kristendommen. Å anerkjenne nazismens krav er å fornekke religionens og den kristne lære. Prestene driver ikke politikk av annen grunn enn at nazismen har gjort politikken til religion, den har tvunget seg inn på religionens område. Hvis man i slike tilfeller ikke motsetter seg den verdslige makt, så fornekter man Gud, sier Luther. "Den som det gjør utleverer Kristus i Herodes' hender."

At nazismen og kristendommen er uforenlig med hverandre går fram av deres vidt forskjellige innstilling til de viktigste menneskelige og religiøse grunnkrav:

1. For den kristne er menneskeheden en enhet. Det gis ikke jøde eller grøker. For nazismen finnes det en guddommelig "arisk" rase, de andre er mindre verdige og trues med forfølgelse og utryddelse.
2. For den kristne er ethvert menneske hans neste. For nazismen har bare "Volksgenossen" og partifeller krav på nestekjærlighet.
3. For den kristne er syndbegrepet grunnleggende. For nazismen er enhver "arier" syndfri så lenge han ikke "skjender sin rase".
4. For den kristne er Gud alle menneskers far og derfor alle mennesker brødre. Kristendommen er universell. Nazismens "religion" går tilbake til hedendommens primitive stadium. Den hyller en "nasjonalgud", en stammegud, Gud er "arierens" Gud.
5. Den kristne bøyer bare kne for gudsmennesket, for Guds enbårne sønn. Nazismen bøyer kne for menneskeguden, for avguden Hitler. "Vi ser Gud levende midt i blant oss i vår fører Adolf Hitler" står det i de "tyske kristnes" proklamasjon av 25. november 1933.

Av dette må det gå fram som klart for enhver at nazismens hensikt er å erstatte kristendommen med troen på staten, og sette føreren i steden for Gud.

Nazismen er kristendommens verste fiende i Europa. Ingen kristen kan gi et nazistisk system sin støtte uten å fornekte sin tro og tjene kristendommens fiender. Ingen kristen må av uvitenhet, enfoldighet eller sentimentalitet gi sin tilslutning til et nazistisk system. Da sviker han alle de kristne løfter han har gitt - som Judas.

vvv vVv vvv

HISTORIKEREN HAGELIN.

Emigranten Hagelin, hvis slumrende kjærighet til det forladte norske fedreland fødtes tillive den 9. april 1940, har gjennom dagspressen ladt sine uvinde landsmenn få del i "historiens lærdomme", - slik de nå fortører seg for ham. Han innrømmer her innledningsvis at "Norge i mer enn hundre år har hatt felles grense med Russland uten noensinne å komme i krig med dette land". Men dette passer dårlig sammen med goebbelspropagandaens bilde av bolsjevikbusemannen, og emigrantministeren slår rattet over og gjør strandhogg i andre lands havner. "Siden tsar Peter I's tid", sier han, "har Russland forsøkt av all makt å trenge fram til det åpne verdenshav. I syd var veien sperret av Tyrkia, ved Finskebukta av Sverige, og i nord av Sverige og Finnland." For så å erstatte de uheldige erfaringer som Norge ikke har hatt, går han løs på Sveriges historie og begynner vel 2 hundre år tilbake. "I sine bestrebeler for å få bedre havner førte tsar Peter krig mot Sverige", doserer han. Han glemmer imidlertid å opplyse at tsaren - hvilke hensikter han enn for sitt vedkommende kunne ha - fikk grunn til å føre disse krigene fordi Kar XII, som tilstrebte hegemoniet i det nordlige og østlige Europa, begynte dem. Han tapte til slutt, og taaren fikk for så vidt sitt. Sverige tapte også sin stormaktsstilling, så Russlands trang til militær utfoldelse i den retning burde vært ubetydelig. Men i 1741 ble det igjen krig, og Sverige - som også denne gang var angriperen - tapte. Det resulterte i at hele Finnland ble besatt. For en kort tid fikk Norge altså allerede på det tidspunkt felles grense med et russisk-besatt land, og det var bare den smale norske kystremsen som skilte verdensriket fra havet. Men vi ser ikke noe forsøk fra Russlands side på å nå videre fram. Slik ytret dets erobringstrang seg, og besettelsen ble etter kort tid opphevet. Under den neste krig som Gustav III praktisk talt uten ytre grunn begynte i 1788, kom det for dagen at det var et sterkt finsk parti som arbeidet for løsrivelse fra Sverige. Det var imidlertid et parti av selvstendighetsstrebende patrioter og ikke en foraktelig femte kolonne av svartehandlere og hagelinere. - Dette er det lange forspillet til Tilsiterfreden i 1807, som førte til Finlands endelige erobring i 1809. Fra da av og til 1918 hadde vi felles grense med Russland, og - som emigrantministeren så riktig påpeker: - "uten noensinne å komme i krig med dette land". For å trekke lærdommer av historien bør også "ministrerne" lese sitt konversationsleksikon riktig.

Apropos russernes styre i Finnland i tidsrommet 1809 - 1918: Har "minister" Hagelin, under sine historiske granskninger, festet seg ved at russerne hele tiden lot det erobrede land behold sin gamle rettsorden og sin svenske lovgivning? - Terbovens undertrykkelse av rett og orden i Norge tåler ingen sammenligning med dette. Finnland fikk i nittiårene et blekt forbilde for vår lille kommissær i Bobrikov. Men har "ministeren" festet seg ved at da Schaumann i 1904 hadde skutt Bobrikov og siden seg selv, gikk det russiske busemannsstyre ikke til straffeforanstaltninger av noen art, ikke gisselengslinger, ikke torturforhør mot den øvrige befolkning. Gåd vite hvor mange våpenløse nordmenn skal komme til å bøte med livet den dag en kule rammer vår bøddel, ja - selv om det skulle være en engelsk!

Men nå har Hagelin en trümf i bakhånden: Hvorfor kom vi ikke i krig? Jo, fordi England den gang holdt russerne stangen. England nektet dem adkomst til havet. (Hvor denne historiens lærdom må være bitter for en slik brennende norsk patriot, når han samtidig som den tysker han er av hele sitt hjerte ønsker Englands undergang!) Men nå er det britiske imperium falt i fisk, dets makt er totalt brutt, og det vil ikke i framtiden få noe å si. Det er U.S.A. og Sovjet-samveldet som skal dele verden, hvis Tyskland taper. Da hindrer ingen den russiske bjørn i å sluke Norge - mener Hagelin - og derfor må også nordmennene være glad til møte, gå mann av huse for å hjelpe sine nåværende undertrykkere til seieren - og til å fortsette undertrykkelsen!

Propagandaen - en betegnelse som vi dessverre har lært er synonym med vrangframstillinger - er et av den hitlertyske krigsførels giftigste våpen. Jo mer svekket de andre våpnene blir, jo mer må dette hvesses. Nettopp i denne tiden, da selv Goebbels innrømmer at det ramler, er propagandaen mer enn noensinne innestillet på å tryggle, skremme, narre, ja tvinge alle krefter til Tysklands hjelp. Dens skremmebilder er barnslige som villmennenes djevlemasker: Uten Tyskland er det bare to maktfaktorer som teller i Europa, England og Sovjetsamveldet, mens U.S.A. jødeplutokraten, sitter avventende og sikler etter det britiske imperium. De to kan ikke forlikes mer enn ild og vann, - den enes liv er den annens død. - Men Sovjetsamveldet er faren som overskygger alt. For England, som nesten alle Europas stater setter sitt håp til, ser det mørkt ut. Like fra Singapores fall - om ikke tidligere - har propagandaen hamret og hamret inn i bevisstheten at det britiske rikets dager er talte. Ja, for å gjøre det grundig har de i let foran begivenhetene og har proklamert Egypts erobring, Indias frafall o.m.a. England teller ikke lenger - ifølge Goebbels, som Hagelin trohjertet plaprer etter.

Men ser vi nærmere etter er det allikevel ganske meget som står igjen av det "tilintetgjorte" engelske storvelde. Da krigen begynte dekket det britiske imperium omkring 34 mil. km² med ca. 550 mil. innbyggere. Det som er besatt av japanerne (og andre har ikke frarøvet det noe) dekker litt over 1 mil. km² med 20 mil. innbyggere. Det er da allikevel ikke et helt ruinerende tap? (Til sammenligning kan oppføres at Sovjetsamveldet omfattet 21,2 mil. km² med 170 mil. innbyggere, hvorav Tyskland inntil august 1942 hadde besatt 1,5 mil. km² med 70 mil. innb.) Til erstatning har England hittil gjort seg til herre over hele det nordlige Afrika, Madagaskar, Syria m.m. Og så vidt vi vet, er krigen ikke slutt, så det tapte kan ennå vinnes tilbake.

Krigens utgang er gitt. Italia er alt ferdig. Tyskland tapte utsiktene til en heldig utgang i det øyeblikk lyn-krigen gikk over til en langdreklig bevegelseskrieg. For Japans vedkommende er det bare et spørsmål om når det passer i de alliertes planer å vende seg mot fienden i det fjerne østen. Når denne prosessen er gjennomlevet og England står tilbake som seierherre i Vest-Europa, er det jo en mulighet for at den britiske løve kan bite fra seg, hvis den russiske bjørn skulle vise tenner, - hva vi forøvrig nå ikke har noen grunn til å vente.

Om det er det det står på, kan emigranministeren sikkert trøste sin brennende kjærlighet til Norge med at England også i framtiden kan komme til å spille sin tidligere rolle når det gjelder å avverge voldtekt på noen av våre havner. At vi ved siden herav kan se noen betryggelse i gjensidige avtaler og erklæringer får vi vel neppe en mann, som har solgt sin sjel til hitlertyskland, med på.

Ingen mann har i historisk tid kostet sitt land så meget blod og så mange av dets sønners liv som Hitler. Det samme kan nok også quisling si for sitt vedkommende. Kan han det ikke, er det sannelig ikke hans skyld. Nå skal sitronen presses til siste dråpen og hle det norske folk skal i pressen. Derfor må bøddel-lakeien fra innenriksdepartementet ut med sitt forgiftede skyts. Det trengs imidlertid flere løgnaktige og forvrenzte framstillinger enn en hel legion hageliner kan prestere for å få oss frivillig den vei. Krigens utfall er gitt. Vi har ingen ønsker om å yte dyre ofre for å holde slutten borte lenger enn nødvendig.

vvv vvv vvv

"NORGES LEGEFORBUND"

Det nyordnede "Norges Legeforbund" har sendt ut en fortegnelse over leger tilsluttet NS i Oslo og tilstøtende kommuner.

I Aker er bl.a. lærerne allerede pålagt å søke disse leger, om de i sykdomstilfelle vil ha godtgjørelse av vikarkassen.

I den publiserte fortegnelse er imidlertid også oppført leger som aldri har hatt eller har kunnet ha noen forbindelse hverken med det nye "Norges Legeforbund" eller nazikretser forøvrig. Blant disse er: Dr. Kai Schnitler, dr. Kristian Wiese, dr. Ørnulf Øiestad, dr. Ole K. Fosen.

En av de ovenfor anførte leger sitter som fange i Tyskland, en annen er i England.

vvv vvv vvv

E T T E R K R I G S - O P P G A V E R.

Utenfor landet lever i dag mange av våre beste menn. De som allikevel etter felttogets slutt i Norge, da alt så ytterst mørkt ut, valgte å forlate landet og fortsette kampen der ute, samlet om våre lovlige organer, fortjener vår høyeste beundring og takk. Utviklingen har vist at deres linje var den eneste rette. De har bygget opp vår administrasjon der ute og dermed skapt grunnlaget for vår kamp og for løsningen av framtidens oppgaver i vårt land. Blant de der ute lever også mange som av forskjellige grunner, ofte etter en ørefull innsats på hjemmefronten, har sett seg nødsaget til å forlate landet etter hvert, kvinner og menn som har krav på vår høyeste respekt.

Når allikevel spørsmålet om de som forlot landet og eetterkrigsoppgavene, spørsmålet om hvem som skal bli de bestemmende ved tilrettelegningen av vårt politiske, økonomiske og kulturelle liv etter krigen, ofte blir diskutert her hjemme, så har det forskjellige årsaker. For oss som lever i åndelig karantene i et tysk-okkupert land, innsnevret og truet på alle hold, ofte uten særlig oversikt utover de strategiske planer for vår dagsaktuelle kamp med quislinger og okkupasjonsmakt, kan under tiden det som blir vedtatt der ute synes uforståelig. Som oftest har det dog vist seg at de retningslinjer vi har mottatt, har vært preget av ansvarsfullhet og klarsyn. Det er jo ofte folk med stor erfaring politikere vant til å lytte til og lede en opinion, folk som de siste års begivenheter har befridd for mange separatistiske interesser, de der ute. De lever under nye forhold, under inntrykket av de store verdensbegivenheter, i kontakt med de ledende krefter som bestemmer utviklingen. De vil derfor både under kampanen og ved den kommende gjenoppbygning av landet være ytterst verdifulle krefter.

Når vi her hjemme under tiden er tilbøyelige til å ville begrense deres dominerende innflytelse på den kommende utvikling etter krigen, så er det fordi vi, med rette eller urette, betrakter en del av dem som uttrykk for parti-interesser som vi her hjemme, også med rette eller urette, mener å ha levet oss ut over i-det vi er blitt sveiset sammen i den hårdeste påkjennings fra dag til dag.

Vi hører av og til om begivenheter der ute, som i denne forbindelse skuffer oss. Vi er kanskje ikke tilstrekkelig oppmerksomme på at ikke bare vi, men også de der ute på sin vis lever i isolasjon, under den påkjennings som hjemlengsel og utilfredsstilte behov skaper. Også de kan vel fra tid til annen forfalle til sneverhet, separatisme, manglende storsyn og overblikk. Vi her hjemme som lever uten frihet, under trykket av et knugende og forhatt åk, er kanskje i den grad fylt av drømmen om et nytt Norge, at vi, bevisst eller ubevisst, kan føle en smule uvilje mot visse "gamle" fenomener, personer eller prinsipper. Vi mener også under tiden, kanskje med urette, at de der ute, i alle fall de som fra sommeren 1940 har vært utenfor landets grenser, ikke alltid har forutsetning for å forstå den uendelige påkjennings og å vurdere hjemmefrontens innsats. Det er så meget som situasjonen fører med seg og som vi ikke er fornøyd med og som vi kanskje er tilbøyelig til å gi våre egne litt av skylden for. Vi husker tross alt ikke på at vi er i krig og hærtatt, og at vi ikke kan vente at de der ute alltid kan hjelpe oss i våre savn og ofre. Positive krefter her hjemme uttaler ofte meget bestemt at de ville finne det urettferdig om "de der ute" i sin tid vender tilbake til landet med krav på eneveldig eller alt overveiende innflytelse på den kommende utvikling. Like så sikkert som at de fører med seg hjem et fond av verdifull innsikt, av internasjonal forbindelse og internasjonal forståelse, like så sikkert er det at de ved gjenoppbygningen ikke kan se bort fra alle de evner som i denne tid er vokset fram og som har bestått sin ildprøve her hjemme.

Blant dem som har gjennomlevet disse årene her hjemme er det vokset fram en vilje til innsats, en samkjensle med folket, en forståelse av dets krav til framtidens, som vil være grunnleggende for løsningen av alle de krevende oppgaver freden vil legge foran oss. Det blir en av de fremste oppgaver for det kommende styre å skape vilkår for, og forvalte det fond av idealisme, arbeidskraft og offervilje som den norske ungdom ute og hjemme har utviklet i disse år, så vi unngår den slappelse, de vonbrott og den resignasjon som en fred lett kan føre med seg. "De der ute" som i frihet har anledning til å gjøre sin innsats for landet skal huske på at det hjemme lever tusenvis av menn og kvinner som i dag ikke kan finne arbeidsflet for sin nasjonale idealisme, som er tvunget til uvirk somhet, arbeidsløshet eller oppgaver som ikke er i overensstemmelse med anlegg

og kvalifikasjoner, og som ser fram mot freden med håp om da å kunne sette inn sine krefter. Om dette skal bli mulig, om freden skal kunne bringe oss det vi venter, tror vi det er nødvendig at alle fedrelandssinnede nordmenn, både "de der ute" og vi her hjemme, søker bedre å forstå forutsetningene for hverandres virke og framtidsoppgaver. Vi tror også det vil være av stor betydning om ikke bare planene for den faktiske gjenoppbygning av landets næringsliv og kulturelle liv blir omhyggelig tilrettelagt, men også de psykologiske forutsetninger innen folket og innen de forskjellige elementer og samfundslag.

Såvel vi her hjemme som de som vender hjem, bør på forhånd ha gjort seg opp sin mening om med hvilken rett de kan stille sine krav og om hvordan vi på beste måte kan løse de felles oppgaver.

vvv vVv vvv

HISTORIKK OM FINNLAND.

I disse dage, da spørsmålet om Finnlands stilling stadig blir diskutert, kan det være nyttig å se tilbake på de forhold under hvilke det nåværende Finnland ble skapt. En del av de sympatier og realpolitiske fakta som nå er med å bestemme Finnlands stilling, blir da lettere å forstå. Både Finnlands egen stilling, utad og innad, og Russlands holdning til finsk politikk trer i virkeligheten fram som en konsekvens av forholdene den gang.

Finnlands frihetskamp etter den forrige verdenskrig er kanskje i for stor utstrekning i utlandet blitt betraktet som en kamp mellom hvite og røde, mellom borgerskap og proletariat, mellom fasister og kommunister. Selv om frontene den gang ble skapt og karakterisert ved denne motsetning, var kampen allikevel, sett i det store, en finsk frihetskamp. Men Finnlands historie og Finnlands forbindelser gjorde den gang - som nå - at dets frihetskamp ble trukket inn i tvekampen mellom to maktgrupper og to politiske systemer. For Finnland selv er dette et ulykkelig faktum.

IV det nye bolsjevikiske Russland etter den første verdenskrig ble Finnlands frihetskamp etter hvert - det er nødvendig å understreke etter hvert - oppfattet som en seier av de hvite garder over det arbeidende finske folk, en oppfatning som den russiske propaganda også nå har kunnet opprettholde. Denne oppfatning ble støttet da de tyske baltikumsoldater under general von der Goltz's kommando intervenerte i 1918 og av den følgende utvikling i Tyskland som viste at de samme tyske kretser som hadde intervenert i Finnland, var nazi.

Det er kanskje mindre kjent at også Sverige hadde en meget viktig finger med i spillet under den finske frihetskamp etter forrige krig. Alt under kri- gen eksisterte en finsk selvstendighetsbevegelse og dens aksjonskomité hadde sete i Stockholm, hva hverken det svenske eller russiske politi var uvitende om. Tyskerne opprettet finske frivillige bataljoner som fikk sin opplæring i Tyskland, og som ved aksjonskomitéens arbeide ble sendt med alt sitt materiell gjennom svensk riksområde til Finnland. Da frihetskampen brøt ut, fikk finnene både spesialvåpen og betydningsfull hjelp til sitt generalstabsarbeide i Sverige. Svenske offiserer var med å utarbeide operasjonsplanene og grunnlaget til det finske luftvåpen ble lagt med svenske maskiner. Mannerheim fikk det antall of- fiserer og spesialmannskaper han rekviserte fra Sverige. Den svenske støtte til Finnland under de meget endrede forhold i denne krig er en fortsettelse av den svenske strategiske politikk fra den finske frihetskamp.

Da Finnlands uavhengighet var proklamert i desember 1917 ble den straks anerkjent av den sovjet-russiske regjering. Lenin gikk avgjort inn for Finnlands rett til selv å avgjøre om det ville stå tilsluttet det russiske rike eller være selvstendig. Det er imidlertid sannsynlig at Lenin hadde i tankene at en sosial nyordning svarende til den russiske, skulle finne sted også i Finnland. Da Russland merket at kommunismen i Finnland tapte terreng og at finske borgerkretser ble utstyrt med våpen fra Tyskland, tilbød det de finske arbeidere en allianse. Sovjetrussland selv holdt seg nøytralt, men det russiske 42. korps som var stasjonert i Finnland, erklærte den finske regjering krig. Under disse forhold utviklet kampen seg mellom de sovjetorienterte finske arbeidere og de tysk-orienterte "hvite" militær- og borgerkretser. For en stor del gjennom Mannerheims personlige innsats seiret de hvite. Mannerheim var den gang avgjort mot den tyske intervensjon, idet han mente den både var overflødig og skadelig for Finnlands internasjonale forbindelser. Det siste har den følgende tids utvikling

fullt ut bekreftet. At den nåværende finsk-tyske-allianse vil få overordentlig skadelige følger for Finlands framtidige posisjon utenrikspolitisk sett, er allerede mange finner klar over.

Sovjetrussland synes ikke å ha tilstrebet en militær erobring av Finnland. I strategisk øyemed synes det ut fra vissheten om et kommende oppgjør med Nazi-Tyskland å ha villet sikre seg visse posisjoner. Under den nåværende krig har det ikke satt inn mot Finnland en brøkdel av den styrke det råder over. Heller ikke det finske demokrati er i særlig grad søkt undergravd av Sovjet, selv om russerne naturligvis ønsker en allianse med de finske arbeidere på grunnlag av en beslektet sosial organisasjon, eventuelt en kommunisering av landet.

De aggressive planer Russland siden forrige verdenskrig har hatt mot Finnland, har i første rekke vært diktert av Finlands tyske forbindelser og sympatiser. Det er sannsynlig at en eliminering av disse vil være et av Russlands første krav til Finnland ved fredsslutningen. Det er rimelig å tro at Sovjet vil søke dette virkelig gjort gjennom innflytelse på Finlands sosiale organisasjon.

Hva for øvrig Skandinavias forhold til Finnland angår, bør det bli et realpolitisk krav at om Finnland skal regnes til Skandinavia og knyttes til Skandinavisk politikk, må det skje på betingelse av absolutt finsk forståelse med Russland. I motsatt fall vil et skandinavisk forbund med Finnland bare innebære farer og friksjonsmomenter for Sverige og Norge. Det er meget som taler for at en intimere skandinavisk alliansepoltikk bare bør føres av Norge og Sverige, mens den kulturelle skandinavisme selvsagt også bør omfatte Danmark og Finnland. Med hensyn til de to siste land bør tilknytningen til en eventuell skandinavisk blokk være langt mer elastisk og mindre forpliktende. Det ville være en avgjort vinning for Norges framtid om denne krig førte til en større realitetssans ved det nordiske samarbeide. Noen og hver av de nordiske stater kan være blitt avkledd mange av sine illusjoner om sine broderfolk og den nye nordiske politikk etter krigen bør ta hensyn til disse kjensgjerninger.

vvv vvv vvv

"lo SMÅ JØSSINGER".

ZEHN KLEINE MECKERLEIN sassan mal beim Wein,
der eine machte Goebbels nach. - Da waren sie nur neun.

Neun kleine Meckerlein haben was gedacht.
Der eine hat es laut gesagt, - da waren sie nur acht.

Acht kleine Meckerlein haben was geschrieben,
der eine hat's veröffentlicht. - Da waren sie nur sieben.

Sieben kleine Meckerlein fragten mal: Wie schmeckt's?
Der eine sagte: "Schweinefrass". - Da waren sie nur sechs.

Sechs kleine Meckerlein trafen einen Pimpf.
Der eine sagte: "Lausebub!". - Da waren sie nur funf.

Fünf kleine Meckerlein spielten 'mal Klavier,
der eine spielte Mendelshn. - Da waren sie nur vier.

Vier kleine Meckerlein fragte nach dem Ley.
Der eine fragte: "Lebt er noch?" - Da waren sie nur drei.

Drei kleine Meckerlein spielten Radio,
der eine stellte London ein. - Da waren sie nur zwo.

Zwei kleine Meckerlein fragten nach dem Zweck
des Mythus Dr. Rosenbergs. - Da war der eine weg.

Ein kleines Meckerlein lies dies Dichtlein seh'n,
da kam er nach Oranienburg. - DA WAREN SIE WIEDER ZEHN.

--- --- ---

"Mckerlein" svarer i Tyskland til "jøssing" hos oss.

"Pimp" er en Hitlerjunge.

Konsentrasjonsleiren Oranienburg utenfor Berlin er vel kjent.

vvv vvv vvv

TYRKIA OG ENGLAND.

Under overskriften: Saradjoglu understryker vänskapen med England i en deklarasjon om Turkias Politik, bringer Huvudstadsbladet i Helsingfors den 18. mars følgende telegram fra Ankara.

Det nya kabinetet Saradjoglu präsenterades i dag för stora nationalförsamlingen, varvid ministerpresidenten avgav en deklaration.

.....

Ved siden av dessa almänta linjer för vor politik bör doch en punkt spezielt framhollas: Den engelsk-turkiska vänskapen. Etter Adanakonferansen, vid vilken vi närmare lärde känna Churchill ha vi börjat elsko honom mera. Kring oss se vi de uppriktiga händer som alla britiska statsmän räkka oss, og i spetsen för dem Churchill, och vi färnimma denna statsmanns hjärteliga ord. Överhuset var i går åter vitne til en demonstrasjon av denna vänskap.

Våra vänner engelskmennene kunna vara försäkrade om at vi hjärtelig trykka de händer som sträkkas mot oss, och vi betrakta de uppriktiga ord, som nå oss från London, som et eko på de ord vi själva av hela vort hjärta rikta til London. Enligt vor overtygelse er den engelsk-turkiska vänskapen icke endast en vänskap som dikteras av gemensamma interessen, utan en nødvendighet, som står i färgrunnen för de begga ländernas livsinteressen.

Då Inønus återval til president meddelades før den amerikanske kongressen, hälsade kongressen detta val med en bifallsstorm. Nu riktar jag från denne talarstol i et namn en hälsning til det demokratiska og republikanske Amerika. Jag har nu avgivit en förklaring øver vad vi har gjort, vad vi gjøra och vad vi komma at gjøra. Jag har uppdragit linjarna før vor utenriks- og innenrikspolitik. Om ni anse mine regeringskameratar och mig världiga at handha statene angelegenheter, så ber jag Eder uttrykka Eder tiltro til oss.

Talet helsades med starka apploder.

vvv vVv vvv

UNGDOMSTJENESTEN.

Ungdomstjenestens leder på Gjøvik har uttalt at det går så dårlig med arbeidet der at de vistnok må stille det hele i bero inntil videre.

Lederen på Lillehammer har vært meget aggressiv. Det har vært gjort forsøk på å presse foreldrene. Det har også vært forelagt barna det tidligere omtalte skjema om å love føreren ubetinget lydighet. Barna nektet å underskrive, foreldrene steilet, det ble forhør og press, men uten resultat. Lederen tilkalte statspolitiet og forlangte arrestasjoner av foreldre. Statspolitiet sa: "Det har ikke gått andre steder heller." Lederen svarte: "Men har skal det gå!"

Lørdag 20. mars ble den aggressive leder "forflyttet" til Hamar. Årsak: Underslag.

vvv vVv vvv

ET BAROMETER.

Fra Reichskommisariat forlyder at Enskilda Banken (Wallenberg) skal ha investert et betydelig millionbeløp i Union Co.. Meddelelsen virket nedstemmende på Reichskommisariats funksjonærer, som etter dette reduserer ytterligere Tysklands håp om seier.

vvv vVv vvv

OM "NORGES LEGEFORBUND" har vi i dette hefte en meddelelse hvor vi gjør oppmerksom på en del leger som ikke er tilsluttet NS. Fra legeholt er vi blitt gjort oppmerksom på at det er ytterligere 3 leger som har protestert mot at de er oppført på den utsendte liste over nazi-leger. Disse er: Johan Sæbø, Alf Hestenes og Kristen Kjæstad.

vvv vVv vvv